

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2024-08-19

§ 94

Diarienummer: KS/2023:217

Arkivering eller gallring av räkenskapsinformation

Bakgrund

Enligt kommunens äldre dokumenthanteringsplaner har det beslutats om att huvudbok, kodplan och sidoordnad bokföring avseende anläggningsregister ska bevaras för evigt i centralarkivet. Dessa delar benämns vidare i dokumentet som viss räkenskapsinformation.

I nya informationshanteringsplanen från år 2023 har kravet på bevarande av viss räkenskapsinformationen justerats och anpassats mot lagstiftningens krav om bevarande i minst 7 år. Annan räkenskapsinformation så som årsredovisning och delårsrapport kommer fortsatt bevaras för evigt i arkivet.

Efter år 2000 har viss räkenskapsinformation inte tagits ut på papper. Det innebär att information som enligt tidigare beslutad dokumenthanteringsplan ska bevaras, endast finns digitalt. Servern som informationen finns på har uppnått sin tekniska livslängd och är därmed nedstängd för att i nästa steg skrotas. På servern finns information för åren 1997 till 2010.

Viss räkenskapsinformation från 2011 och framåt finns på den server som idag är i drift för ekonomisystemet.

Sammanfattning

Kommunens tidigare ekonomiserver, med data från år 1997-2010, har uppnått sin tekniska livslängd och behöver tas ur drift. På servern finns viss räkenskapsinformation som kommunen i äldre dokumenthanteringsplan beslutat ska bevaras. Informationen har inte hanterats i enlighet med dokumenthanteringsplan avseende huvudbok (kommunens ekonomiska händelser presenterad i systematisk ordning), kodplan och anläggningsregister.

I nuvarande informationshanteringsplan från år 2023 har kravet på bevarande av viss räkenskapsinformation tagits bort då man enligt lag endast behöver bevara räkenskapsinformation i minst 7 år (10 år före år 2019).

Bevarande av den äldre huvudboken fyller inget syfte då fakturor och annan information som en verifikation hänvisar till har gallrats löpande.

Ekonomiavdelningen ser tre olika alternativ för att hantera den uppkomna situationen och förordar alternativ 1 att informationen gallras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-06-04

Redovisningsstrategen redogör för ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen beslutar att huvudbok, kodplan och anläggningsregister för perioden 2000-2022 får gallras.

§ 94 fortsättning

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2024-08-19
Diarienummer KS/2023:217

Handläggare
Stefan Knutsson
Telefon 010-234 58 83

Kommunstyrelsen

Bevarande eller gallring av räkenskapsinformation

Bakgrund

Enligt kommunens äldre dokumenthanteringsplaner har det beslutats om att huvudbok, kodplan och sidoordnad bokföring avseende anläggningsregister ska bevaras för evigt i centralarkivet. Dessa delar benämns vidare i dokumentet som viss räkenskapsinformation.

I nya informationshanteringsplanen från år 2023 har kravet på bevarande av viss räkenskapsinformationen justerats och anpassats mot lagstiftningens krav om bevarande i minst 7 år. Annan räkenskapsinformation så som årsredovisning och delårsrapport kommer fortsatt bevaras för evigt i arkivet.

Efter år 2000 har viss räkenskapsinformation inte tagits ut på papper. Det innebär att information som enligt tidigare beslutad dokumenthanteringsplan ska bevaras, endast finns digitalt. Servern som informationen finns på har uppnått sin tekniska livslängd och är därmed nedstängd för att i nästa steg skrotas. På servern finns information för åren 1997 till 2010.

Viss räkenskapsinformation från 2011 och framåt finns på den server som idag är i drift för ekonomisystemet.

Sammanfattning

Kommunens tidigare ekonomiserver, med data från år 1997-2010, har uppnått sin tekniska livslängd och behöver tas ur drift. På servern finns viss räkenskapsinformation som kommunen i äldre dokumenthanteringsplan beslutat ska bevaras. Informationen har inte hanterats i enlighet med dokumenthanteringsplan avseende huvudbok (kommunens ekonomiska händelser presenterad i systematisk ordning), kodplan och anläggningsregister.

I nuvarande informationshanteringsplan från år 2023 har kravet på bevarande av viss räkenskapsinformation tagits bort då man enligt lag endast behöver bevara räkenskapsinformation i minst 7 år (10 år före år 2019).

Bevarande av den äldre huvudboken fyller inget syfte då fakturor och annan information som en verifikation hänvisar till har gallrats löpande.

Ekonomiavdelningen ser tre olika alternativ för att hantera den uppkomna situationen och förordar alternativ 1 att informationen gallras. Det innebär ingen tillkommande kostnad. Kostnaden för alternativet är de åtgärder som IT- och digitaliseringsavdelningen behöver göra vid en nedstängning och skrotande av en server vilket behövs oavsett alternativ.

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-08-19
Diarienummer KS/2023:217

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-06-04

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att huvudbok, kodplan och anläggningsregister för perioden 2000-2022 får gallras.

—

Beslutet skickas till
Ekonomiavdelningen
Akten

Beskrivning av ärendet

Kommunens tidigare ekonomiserver, med data från år 1997-2010, har uppnått sin tekniska livslängd och behöver tas ur drift. Detta har föranlett en dialog mellan ekonomiavdelningen och centralarkivet om servern kan skrotas utan vidare åtgärd. På servern finns viss räkenskapsinformation som kommunen i äldre dokumenthanteringsplan beslutat ska bevaras. Viss räkenskapsinformation har inte hanterats i enlighet med dokumenthanteringsplan avseende huvudbok (kommunens ekonomiska händelser presenterad i systematisk ordning), kodplan och anläggningsregister. Viss räkenskapsinformation från 2011 och framåt finns på den server som idag är i drift för ekonomisystemet.

I nuvarande informationshanteringsplan från år 2023 har kravet på bevarande av viss räkenskapsinformation tagits bort då man enligt lag endast behöver bevara räkenskapsinformation i minst 7 år (10 år före år 2019). Anledningen till att kommunen historiskt har beslutat om att bevara delar av vad som utgör räkenskapsinformation är utifrån råd för bevarande och gallring som dåvarande SKL (SKR) tillsammans med Riksarkivet ansåg borde bevaras.

Utskrift av huvudboken för bevarande skedde senast år 2000. Kodplaner och anläggningsregister finns för vissa av åren under 2000-talet. Kodplan som enskild handling har inget större värde i sig utan är ett nödvändigt komplement för att kunna tolka huvudbokens koddelar. Bevarande av huvudboken fyller inget syfte då fakturor och annan information som en verifikation hänvisar till gallras. När det gäller behovet av att bevara handlingar brukar några grunder anges enligt arkivlagen:

- Utifrån lagkrav
- Verksamhetens behov
- Forskningens behov

För att säkerställa forskningens behov bevaras räkenskapsinformation i form av årsredovisning och delårsrapport samt annan ekonomisk information i

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-08-19
Diarienummer KS/2023:217

form av budget och ekonomiska uppföljningar. Därtill lämnar kommunen årligen ifrån sig statistik till olika myndigheter.

Ekonomiavdelningen ser tre olika alternativ för att hantera den uppkomna situationen.

Alternativ 1: Kommunstyrelsen beslutar om att viss räkenskapsinformation för perioden 2000-2022 får gallras. Det innebär ingen tillkommande kostnad. Kostnaden för alternativet är de åtgärder som IT- och digitaliseringsavdelningen behöver göra vid en nedstängning och skrotande av en server vilket behövs oavsett alternativ.

Alternativ 2: Ekonomiavdelningen med hjälp av systemleverantören startar servern och utför nödvändiga uppdateringar för kompatibilitet och säkerhet. Informationen från databaser tas ut och sparas på en ny server för mellanlagring fram tills dess att kommunen har ett e-arkiv. Detta alternativ innebär en säkerhetsrisk eftersom programvaran inte är supporterad och därmed saknar senaste uppdateringar under den tiden servern är tillgänglig, uppskattningsvis 2 dagar. Externa kostnaden för detta arbete är grovt estimerat till 60 tkr. Interna arbetstiden är estimerad till 20-30 timmar. Därutöver uppkommer en årlig it-driftkostnad för underhåll av servern på 25 tkr.

Alternativ 3: Likt alternativ 2 men istället för mellanlagring skrivs räkenskapsinformation ut och arkiveras. För att ge en indikation på mängden data omfattar 2021 års huvudbok ca 16 000 sidor om den skrivs ut från excel. Detta alternativ innebär också en säkerhetsrisk under den tiden servern är tillgänglig, uppskattningsvis 10 dagar. Externa kostnaden för detta arbete är grovt estimerat till 70 tkr. Interna arbetstiden är estimerad till 60 timmar. Därutöver tillkommer kostnader för fysisk arkivering av 64st kartonger, ca 1,5 pall.

Ekonomiavdelningen anser att alternativ 1 är det lämpligaste alternativet eftersom det inte finns något lagkrav eller annan grund för att informationen ska bevaras. Det innebär ingen kostnad eller säkerhetsrisk.

Lagrum och andra bestämmelser

Enligt lag ska kommunen bevara räkenskapsinformation under en viss tidsperiod. I nuvarande lag "Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska räkenskapsinformation sparas i 7 år. Innan 2019 reglerades arkiveringstiden i "Lag (1997:614) om kommunal redovisning" med en tid på 10 år.

Med räkenskapsinformation avses

1. sådana sammanställningar av uppgifter som avses i
 - 3 kap. 3 § (grundbokföring och huvudbokföring),
 - 3 kap. 6 § (sidoordnad bokföring),
 - 3 kap. 8 § (verifikation och handling m.m. som en verifikation hänvisar till),
 - 3 kap. 11 § (systemdokumentation och behandlingshistorik),
 - 4 kap. 1 § (årsredovisning),
 - 4 kap. 6 § (specifikation till balansräkningspost),
 - 13 kap. 1 § (delårsrapport),
2. avtal och andra handlingar av särskild betydelse för att belysa

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-08-19
Diarienummer KS/2023:217

verksamhetens ekonomiska förhållanden, och
3. sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det ska gå att följa
och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen.

Enligt arkivlagen 1990:782 om arkivbildningen och dess syften anges nedan:

3 § En myndighets arkiv bildas av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet och sådana handlingar som avses i 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen och som myndigheten beslutar ska tas om hand för arkivering.

Myndigheternas arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten att ta del av allmänna handlingar,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

10 § Allmänna handlingar får gallras.

Vid gallring skall dock alltid beaktas att arkiven utgör en del av kulturarvet och att det arkivmaterial som återstår skall kunna tillgodose de ändamål som anges i 3 § tredje stycket.

Om det finns avvikande bestämmelser om gallring av vissa allmänna handlingar i annan lag eller i förordning gäller dessa bestämmelser. Lag (1998:774).

Dåvarande Sveriges kommuner och landsting, SKL har tillsammans med Riksarkivet givit ut råd kring arkivering och gallring. I rådet från 2010 har det angivits att vissa handlingar (data) bör bevaras.

Kommunstyrelsens förvaltning

Andreas Capilla
Kommundirektör

Stefan Knutsson
Redovisningsstrateg